

ივერი

რედაქცია:

ნიკოლოზის ქუჩა, 21.

ტელეგრაფი.

გაზეთის დასაბარებლად

და განცხადებათა დასაბეჭდად უნდა მიმართონ რედაქციას და წერა-კითხვა მარჯვ. საზოგადოების კანცელარიის.

ფასა განცხადებისა:

ჩვეულებრივი სტრიქონი პირველ გვერდზედ 16 კაპ. მეოთხედზედ—8 კაპ.

„ივერიის“ ტელეგრაფი №227

გაზეთი ღირს:

თვე	მან.	კ.	თვე	მან.	კ.
21	10	—	6	6	—
11	9	0	5	5	50
10	8	5	4	4	75
9	8	—	3	3	50
8	7	2	2	2	75
7	6	5	1	1	50

ცალკე ნომე — ერთი შაური.

„ივერიის“ ტელეგრაფი № 227.

ქართველ თავად-აზნაურთა თეატრში

სამშაბათს, 13 თებერვალს,

ფრიად საყურადღებო წარმოდგენას გაჰმართავს ცნობილი ჯიბნოტიზერი, სპირიტი და სხვის აზრების გამომცნობელი

3. ფ. ლერსი.

რომელსაც წარმოდგენა გაუმართნია საიმპერატორო გვარეულობის წევრთათვის და აგრეთვე ტფილისის კრუჟოკშია 1891 წელს. ბილეთები 3. ლანკოს მუსიკალურს მალაზიაში ისყიდება.

(2—14—2)

პატივსი პილიის აქიოთა

3. ი. ჰიშინიანი და 4-ნის ძს. დ.

ილარიონოვიჩა.

მიხეილ. ქუჩა, სახლი კრაუზესი, 79.

ავადმყოფებს მიიღებენ დილის 9—3 და საღამოს 4—7 საათამდე.

ქართველთა ამხანაგობის გამოცემა № 36

ღვინის ღაყენება

პროფესორის ვას. პეტრიანიშვილისა ფასა 2 მან. 50 კაპ.

ისყიდება ამხანაგობის მალაზიაში ქვეშეთის ეკლესიის პირდაპირ.

ტფილისი, 8 თებერვალი.

გაზეთებმა მოგვიტანეს ამბავი, რომსა ბერძნობის თავად-აზნაურობას საგუბერნიო კრებაში სიტყვა ჩამოუგდია იქაურ სამონასტრო მამულებზე. ყველამ იცის, რომ ბესსარაბიაში დიდ-ძალი მამულები ეკუთვნის მონასტრებსა, რომელნიც აღმოსავლეთში არსებობენ. წინ დაუხედავ და ყოვლად ურიგო ბატონობამ ბერძნის ბერებისამ ამ მამულებში, ამბობენ გაზეთები, ამ ოცდახუთის წლის წინადავ მიიქცია ყურადღება იქაურ ერობისა, რომელმაც დაადგინა თურმე როგორმე უშველოს და ამისთანა ურიგობა მოსპოს. მაშინ ერობას უშამდგომლობა გაუწევია, რომ იგი მამულები ბერძნის ბერებს ჩამოერთვას და ერობას მიეცეს. ეს საქმე იქ იმით გათავდა, რომ ხაზინამ დაიკეთა ის მამულები, მისის შემოსავლით დაჰმართა სკოლები და სხვა სამადლო საქმესაც უძღვე-

ბოდა. პატრონობა და ხმარება მამულებისა რიგში და წესში ჩაჯარდა, სკოლები გამრავლდა, ბევრი ეკლესია აშენდა და შეკეთდა. რაც ყოველს ამას ჰჩება იმს დღესაც უზუნაინან ბერძნის ბერებს აღმოსავლეთში.

ესლა, როგორც ეტყობა, ამ მონასტრის მამულების საქმესვე შესდგომია თავად-აზნაურობა. საილდამაც შეუტყვიათ, რომ ბერძნის ბერები ძალიან ირჯებინან, ეგება ეს მამულები ხელ-ახლად დაიბრუნონ და ერთს ბესსარაბიის აზნაურთაგანს კრისტის უთქვამს, ესლა საქმე ამ გზაზედა სდგასო და საქირაო თავად-აზნაურობამ ხმა ამოიღოს და არამც და არამც ბერძნის ბერებს ხელში ეს მამულები აღარ ჩაუგდოსო. კრებაში გამოაცხადეს, რომ სხვა ქვეყნის სამღვდლოების უფლება ამ მამულებზე უსაბუთოა: თავისი დღეში იმით საკუთარების უფლებით არა სქერიათ ჩვენში მამულები და თუ არხივებში მონაგნავეთ, ბევრს საბუთს ვიპოვით ამის დასამტკიცებლადო. ბოლოს კრებას დაუდგენია ვიშუამდგომლოთ, რომ უარი ეთქვათ ხსენებულ მამულებზე ბერძნის სამღვდლოებასო.

გაზეთები ჰკვირობენ: იმისთანას რას ჰხედვენ ამ დროში ბერძნის ბერები, რომ იმედი მისცემით მამულების დაბრუნებისა და დაძინებული საქმე ხელ-ახლად გაუღვიძებიათო?

ჩვენშიაც არის ამისთანა მამულები და თუმცა იგინი, თუ არა ვცდებით, ხაზინის განკარგულებაშია, მაგრამ შემოსავალს-კი სულ ბერძნის ბერებს უზუნაინან ათონის მთაზე. ესეთი წყალობა უფრო მით არის საოცარ-

რი, რომ მონასტერი, რომელიც ძველის-ძველიდამე ქართველებისა იყო და რომელსაც შესწირეს ქართველებმავე აქაური მამულები, ესლა ბერძნის ბერებმა დაისაკუთრეს და ქართველი ბერები-კი გამოაჰყარეს. რამდენსა ჰქვიაღობენ საწყალი ქართველთა ბერები, რომ ესე კანდიერად გალახული ბერძნის ბერებისაგან სამართალი კვლავ აღედგინათ და ქართველთა მონასტერი და მისთვის შესწირული მამულები ქართველთა ბერებსვე ჰქონოდათ, მაგრამ ბევრს არას გახდნენ.

განა ცოდვა იქნება და არა დიდი მადლი, დიდი ღვაწლი, რომ ჩვენებურმა თავად-აზნაურობამ ამ საეროვნო საქმეს უბატრონოს და ეცადოს ჩვენზე ჩვენებს დაუბრუნოს! დიდი შემოსავალი აქვს ათონის ბერძნის ბერებს ჩვენგან, თუ ცოტა, განა არა სჯობია იგი შემოსავალი ან აქვე მონაზარდეს სკოლებს და ეკლესიებს, ან სხვა სამადლო საქმეს, როგორც ბესსარაბიაში არის თურმე, ან ისევე ჩვენს ბერებს მიეცეთ, ათონის მთაზედ მცხოვრებთა და არა უცხო თესლის ბერებს, როგორც ჩვენთვის ბერძნები არიან. ჯერ ამას ითხოვს სამართალი და მერე იგი სახსოვარი ჩვენთა მამა-პაპათა, რომელთაც ათონის მთაზე ქართველთა და საქართველოს ხსენებისათვის ამოდენა ღვაწლი დასდეს და ამოდენა მამულები შესწირეს და გაიმეტეს. იმის მაგიერად რომ აქ დღეს თავად-აზნაურობის სახელით ერთმანეთს თავში ვცემთ, ერთმანეთს ვრისხავთ და ვგმობთ, ის არა სჯობია ეგ სახელი თავად-აზნაურობისა ამისთანა საქმეებო საქმეს მივაშველოთ და თუ რამ ვისმე შეუძლიან, ამისთანა საქმეში გაუწიონ ჩვენს ქვეყანას სამსახურს.. აქ საქმეც საკადრისია თავად-აზნაურობისათვის და ღვაწლიც, თუ გულის მართლა ჰგულობს და სახელი ჰსახელობს.

ახალი ამბავი

„* შაბათს, 3 თებერვალს, ქართველთა შორის წერა-კითხვის გამავ-

ზედ დაძლინებს ნანასა... და თითქოს ბანსა აძლევდნენ დედის უმანკო ღებნასა— ფრინველნი ტბილად გალობენ აჭიკ-ჭიკებენ ენას; მზისა სხივები სარკმლიდამ ნორჩსა ჰკოცნიან, ლოცავენ და ნიშნად მისი სიწმიდის თავით გვირგვინსა უწნავენ...

ცხოვრების ჩარხი ტრიალებს, მუშაობს ხელი ბედისა, ჩირად მიანის ნანინა იმედნეულის დედისა!..

II

ისევ საღამო... მზე სოფელს იმგვარვე ესალამება, თვისს სათაყვანო დიდებით მთათ იქით მიიშალება

ვრცლებელ საზოგადოების* გამგეობისაგან აღექსანდრე ეპისკოპოსის მიერ ქვეშეთის წმ. გიორგის ეკლესიაში გარდახდილ იქნა პანაშვიდი ახლად გარდაცვალებულის იმერეთის ეპისკოპოსის გაბრიელის სულის მოსახსენებლად. პანაშვიდს დაესწრნენ როგორც წვერნი ამა საზოგადოებისა, ისე მრავალი გენერლობა, მოღვაწენი, სხვა-და-სხვა დაწესებულებათა მოხელენი, ქართულ დრამატული დასის არტისტი და სხვა საპატიო პირნი.

„* ერევანი. 2 თებერვალს, აქაურს საკრებულო ტაძარში, გარდავიხადეთ პანაშვიდი განცხადებულის მწყემსთ-მთავრის გაბრიელის სულის მოსახსენებლად. პანაშვიდს დაესწრო მთელი აქაური ქართველი საზოგადოება. პანაშვიდი გარდახდა დეკანოზმა მ. ისააკ იორდანაშვილმა ქართულს ენაზე ქართულ ვალობით, რომელმაც მოკლედ განუმარტა საზოგადოებას მისი ღვაწლი ეკლესიისა და ქართველ საზოგადოებისადმი.

„* როგორც ბაქოში გამართულმა ქართულმა საღამომ, ისე განჯის ჩვეულებრივმა საღამომ თურმე მეტად მშვენიერად ჩაიარა და დიდძალი საზოგადოება მიიზიდა.

„* დიდ მარხვის მეორე კვირაში ტფილისის ერთ-ერთ თეატრში გამართული იქნება კონცერტი მიხეილის საავადმყოფოსთან დაარსებულ საფულ-შეგრო სკოლის ღარიბ მოსწავლეთა სასარგებლოდ. ამ სკოლის მოსწავლეთა რიცხვი ოც-და-ათამდე თურმეა, რომელთა უმეტესი ნაწილი ქართველთაგან შესდგება, მაგრამ ისე ღარიბნი არიან, რომ ამ საშინელს სიცივეში უბალტოოდ და დაგლეჯილ ფეხთ-საქმელებით დადიან. სკოლის გამგეობას-კი არავითარი საშუალება არა აქვს, რომ რაიმე დახმარება აღმოუჩინოს ღარიბ მოსწავლეთ. ამიტომ ჰმართვენ კონცერტს და იმედი ჩვენი საზოგადოება თავის გულ-მხურვალე თანაგრძობას არ მოაულებს ამ სკოლის მოწაფეთ.

„* ჩვენ მივიღეთ ცალკე ხმებად—სამ წიგნად დაბეჭდილი „ქართული გალობა“ ლიტურგია იოანე ოქროპირისა მღვდლისა და მღვდელ-

მთავართათვის, გადაღებული ფილიმონ ი. ქორიძის მიერ. წიგნები და ბეჭდილია უფრო უკეთეს ქალაქზე, ვიდრე პირველი წიგნი იყო, სამს ხმაზედ ერთად, შეიცავს თვითეული მათგანი 70 გვერდს და ღირს ორ-ორ აბაზად, ხოლო სამი ერთად ღირს ერთი მანეთი.

„* ტფილისის გაზეთების სიტყვით, ტფილისში პირველ საკვირაო სააქო სკოლის გახსნას თურმე აპირებენ. სკოლა გაიხსნება ტფილისის ნიკოლოზის სასწავლებლის სადგომში.

„* ამიერ კავკასიის რკინის გზის სამმართველო იუწყება, რომ დღეიდან სახალხო მატარებლები № 3 და 4 ივლიან; ბათუმიდამ № 4, რომელიც 12 საათსა და 20 წამზე მოდის ტფილისში დღისით, და ტფილისიდან ბათუმს მატარებელი № 3, რომელიც საღამოს 6 საათსა და 50 წამზედ მიდის, ის მატარებელი, რომელიც დილის 9 საათსა და 30 წამზედ მიდოდა ბათუმს და ბათუმიდამ საღამოს 10 საათზე მოდიოდა, მხოლოდ ხაშურამდე ივლის.

„* სადგურ მოლოთიდან დებეშით იუწყება ინჟენერი მუტატი: ორი დღეა თოვლი მოდის, მაგრამ წყნარი ამინდიაო. თუ ქარი ამოვარდა, გვეი არ არის გზა კიდევ შეიკვრება.

„* ამიერ კავკასიის რკინის გზის მოძრაობის უფროსი ბ. ნი. ზლოტნი-ცკი პეტერბურგს წავიდა.

„* 5 თებერვალს, საღამოს 7 საათზე, ტფილისში თოვა დაიწყო და ჯერაც გადაუღებლად თოვა, მაგრამ სქალდა-კი ვერ დასდო თოვლი, რადგან ძალიან წყლიანია.

„* როგორც გავიგეთ, სოფ. საჩინოს მახლობლად მთიდან დიდის თოვლის გამო მიწის ზვავი ჩამოწოლილა და რამდენიმე მოსახლობა ქვეშ მოჰყოლია, ჯერ-ჯერობით ნამდვილად არ იციან კაცი იმსხვერპლა თუ არა ამ ზვავმა, მაგრამ საფიქრებელია უბედურება რამ მოხდინოსო.

„* სამთა დეპარტამენტმა, სცნორა სასარგებლოდ ესლავე მოახდინონ გეოლოგიური გამოკვლევანი

ნადველსა ჰლესავს ცრემლებში და ზედ აპურებს გაყინულს; ხან ევედრება სიტყვის თქმას, ხან ზედ ეხვევა კუბოსა ჰსურს ოცის წლისა ვაჟ-კაცსა სიცოცხლე დაუბრუნოსა!..

და თითქოს იბრალებნო იმის დატანჯულს ქალობას— მხოლოდ ფრინველნი წყნარის ხმით ამბობენ უცხო გალობას; მზის სხივი გამოსათხოვრად ვაჟ-კაცსა საფლავს ურთავენ და ნიშნად სიბრალულისა ხელ-უხლებ გვირგვინს უწნავენ...

ცხოვრების ჩარხი ტრიალებს, მუშაობს ხელი ბედისა, ჩირად მიანის ვაება გამწარებულის დედისა!..

ფელეტონი

ორი სურათი.

I
საღამო არის... მზე სოფელს აღერსით ესალამება, გულის წარმტაცის მშვენებით მთათ იქით მიიშალება და თითქოს თვისის სიტურფით ცას აწონებდეს იგი თავს—ათას ფერად დაღრუბლებში არგვლივ სხვი გაშლით მისცურავს—ბედნიერია ეთერი, დღესასწაულობს სოფელი, ხან აღმგებელი დიდების, ხან პირქვე დამამზობელი!..

ერთს ღარიბ ქობში უსამზღვროთ დედა დაჰხარის ჩვილს შვილსა, გაუტაცნია მისს აღერსს და მისს ღვთიურსა ღმილსა. აღტაცებული ყურს უგდებს მისს მოტიტინე ენასა, მასშიგან სახავს იმედებს და მომავლისა ღებნასა. ენას უჩივებავს, ამბოროს ჰყოფს, ხან ნაზათ ვარცხნის ხუჭუჭსა, სიხარულს ჰლესავს ცრემლებში და ზედ აპურებს ნორჩს გულსა. შავ-თვალ ბრიალა პაწაწაც შოშიებრ შეჰსკულობინებს, ხან „ტას“ იძახის და ხანაც უმანკოდ გაიკინებსა... ურწებს და ურწებს აკვანსა მზის დარს და ვარდისთანასა და სალომ-გმირო იმედით

ზედ დაძლინებს ნანასა... და თითქოს ბანსა აძლევდნენ დედის უმანკო ღებნასა— ფრინველნი ტბილად გალობენ აჭიკ-ჭიკებენ ენას; მზისა სხივები სარკმლიდამ ნორჩსა ჰკოცნიან, ლოცავენ და ნიშნად მისი სიწმიდის თავით გვირგვინსა უწნავენ...

ცხოვრების ჩარხი ტრიალებს, მუშაობს ხელი ბედისა, ჩირად მიანის ნანინა იმედნეულის დედისა!..

II

ისევ საღამო... მზე სოფელს იმგვარვე ესალამება, თვისს სათაყვანო დიდებით მთათ იქით მიიშალება

და თითქოს თვისის ეშხითა ზღვას აწონებდეს იგი თავს—ათასნაირის ცეცხლ ფრქვევით ლურჯ ზვირთებისკენ მისცურავს—კამ-კამ—ნეტარებს ლურჯი ცა, ძილად მზადდება სოფელი, ხან-კი მოჩილი დიდების, ხან პირქვე დამამზობელი!..

იმავე ქობში სიმწარით დედა დასტირის თვისს შვილსა, მთა-ბარს შესჩივის, ღმერთს ჰყვედრის იმის უდროვო სიკვდილსა. გამწარებული უკოცის მას გალურჯებულს სახესა, თმას და გულს იგლეჯს, იკაწრავს ცრემლით დაქანცულს თვალებსა. ხან ემუქრება, ხან ლოცავს, ხანაც აფიცებს სიყვარულს,

საბურთალოს ადგილობრივი ჟურნალი

ნარკვევა

(ჟურნალ-გაზეთობიდან.)

აწ განსვენებულის ეპისკოპოსის გაბრიელის გარდაცვალების ამბავს ადგილობრივი რუსული გაზეთები მეტად უცნაურად (მეტი რომ არა მხოლოდ) ახალ ამბად აუწყა თავის მკითხველთ ეს გარემოება, ნეკროლოგს-კი არ ვებეჭადეთ, რადგან გაბრიელის შესახებ წინა წელიწადში ვსტკვით ყოველისფერი; მეორე გაზეთიც თითქმის ასევე მოიქცა; მესამე გამოაცხადა—ნეკროლოგი შემდეგისათვის გარდავიდეთ (ნეტავი სრულიად არ დაეგებდა!) რუსეთის დეპუტათა სააგენტოს ტფილისის აგენტმა ხომ ჩვეულებრივად არ სცნო ქართველთა სავალალო საქმე საყურადღებოდ!.. უყურადღებოდ დატოვებას კიდევ თქვენი ქირი წაუღია, უბედურება ის არის, რომ ცილისწამებასა და უადგილო, უზრდელ, ურიგო რომეცა დაუთმო თავისი ფურცლები ერთმა მათგანმა—ოფიციალურმა „კავკასი“ შესანიშნავი ქართველის დაფასება მიანდო აღამიანს, რომლისთვისაც არ არსებობს არავითარი წმიდათა-წმიდა! ამ ვაჟბატონმა არ მიაქცია ყურადღება არც დროს, არც ქართველთა საერთო გლოვსა და ჯავრს და წაბილწა რიგინად დაწყებული წერილი თვისი. ბ. ხონელი ამტკიცებს, რომ განსვენებულს დესპოტიური ხასიათი ჰქონდაო, რომ მას არ შეეძლო პირუთენელად, მიუღლომელად მოპყრობა და სხვებსაო, რომ მასთან საქმის დაქვერე შეუძლებელი იყო, წინააღმდეგს აზრს არ ითმენდაო, ყველას ექვის თვლით უყურებდა, ყველას ეომებოდა და სხვა და სხვა. ჩვენ, რასაკვირველია, პოლემიკაში არ გამოუდგებით ილია ხონელს. ჯერ არ არის ამის დრო. ჩვენ გვინდა ალფინიზმით უმხოლოდ, რა ურიგობაა ამგვარის სიტყვების წამორჩევა და დაუსაბუთებლად, აუწონ-დაუწონველად მაშინ, როდესაც გასვენებული ჯერ არ დაუსაფლავებიათ, მაშინ როდესაც მთელი ქართველი ერი გულ-წრფელად გლოვს და სწუხს დაუვიწყარის მღვდელ-მთავრის დაკარგვას!

უცხოეთი

ინგლისი. გარეშე საქმეთა სამინისტროს ნამდვილი ცნობები მოუვიდა იმის შესახებ, რომ შუა აფრიკაში ინგლისელ ჯარს ბრწყინვალედ გაუმარჯვნია იქაურ მცხოვრებლებზე, ნაისის ტბის დასავლეთ ნაპირას. ბრიტანის ჯარს შეადგენდა: 150 მუღმივი ჯარის-კაცი და 5000 მათი მომხრე მცხოვრებლები. ამ ჯარმა საბოლოოდ დაამარცხა მონებით ვაჭრების ჯარი, რომელიც 5,000 კაცისაგან შედგებოდა, დაიჭრა იმათი სიმარცხეები და განადგურა 50 სოფელი. დატყვევებულ იქნა რამდენიმე წინამძღოლი ჯარისა და ამინიარად ძირიანად ამოიფხვრა შუა აფრიკაში გავრცელებული მონებით ვაჭრობა.

გაიხსნა სპარალმენტო სესია. ჩვეულებრივად წაკითხულ იქნა სეფე-სიტყვა, დაახლოებით შემდეგის ში-

ქნება ის, რომ ყ-დ სამღვდლო გაბრიელმა მისი სწავლა-მოდერნიზაციით, როგორც ამბობს ერთი მისი ცხოვრების აღმწერი, ღრმა კვალი გააფარა იმიერ საქართველოს ზნობრივ ცხოვრებაში. აქ უნდა მოვიხსენიოთ ისიც, რომ ყ-დ სამღვდლო გაბრიელი სწავლა-მოდერნიზაცია არ იყო მოკლებული მისიონერულ ხასიათსაც, რის შედეგად იყო დამყარება ქრისტიანობისა აფხაზთა შორის.

როგორც მმართველი ეპარქიის, როგორც უფროსი, ადმინისტრატორი, ყ-დ სამღვდლო გაბრიელი ქვეყნის მზრუნველი მამა იყო ჩვენი. თუმცა მწყემსთ-მთავრის რთული და უუძნეველი თანამდებობისათვის თვითიყო აღჭურვილი საფუძვლიანის განათლებითაც, წრფელი სურვილითაც, უცნაურის ენერჯითაც, მაგრამ ყველა ამასთან მან კარგად იცოდა ისიც, რომ ერთი კაცი ბრძოლის ველზე საწყალოა, რომ მისთვის საჭირო იყვნენ მომხრენი, თანამეგობრნი, თანამშრომელნი. მღვდელთ-მთავრის თანამშრომელია სამღვდლოება. გარდა შეეძლო ჯეროვანი თანამშრომლობა გაეწია მისთვის მაშინდელ სამღვდლოებს, რომელიც არც გონებით, არც ზნობით და არც სხვა გვარ ცხოვრების პირობებით დიდად არ განიხრეოდა თავთავიანი სამწყსოსაგან? რასაკვირველია, არა. და აი ყოვლად სამღვდლო გაბრიელი შეუდგა იმ დღეს და საძინელო საქმეს, რათა მისი დამოუკიდებელი სამღვდლოება გამოეყვანა მათი სამღვდლო მოვალეობათა და მამაკოლებელ გარემოებათა და პირობათაგან. და როგორც ყოველი მისი სხვა შრომა, არც ეს ცდა დარჩინა უნაყოფოდ: მან ნახევარზე მეტად მიაღწია მიზანს: აღამაღლა მისდამი რწმუნებულის სამღვდლოება გონებრივად, ზნობრივად და გააუმჯობესა ცოტადენი მინც მისი მატერიალური მდგომარეობაც. მისი შეგნებით, მისი ზედგავლენით, მისი ზნობრივი და ზოგიც მატერიალური შემწეობით აღმოცენდნენ და წარემართებანი თითქმის ყველა ქუთაისში არსებულნი სასულიერო სასწავლებლები. როგორც მზრუნველ მამას სრულიად თავისის სამწყსოსისა ყ-დ სამღვდლო გაბრიელს, გარდა ზნობრივი სწავლა-მოდერნიზაციის, რომლისათვისაც მას, როგორც ზევით მოვიხსენიეთ, არ გააჩნდა არც დრო და არც უადროობა, დიდი ყურადღება ჰქონდა მიქცეული ხალხში საზოგადო სწავლა-განათლების გავრცელებისათვის. დიდგან შემოსვლისა ეპარქიაში იგი მუდამ ზრუნავდა, რათა სამღვდლოებას გაეგრძელებინა ხალხში პირველ-დაწყებითი სწავლა საეკლესიო სკოლების საშუალებით. ამ ბოლო დროს ხომ მისივე შეგონებით, წაქეზებით და ბევრგან ისევ მატერიალური დახმარებით, მისმა სამღვდლოებამ ათი წლის განმავლობაში ასამდე აიყვანა რიცხვი სამრევლო საეკლესიო სკოლებისა. როგორც უფროსი ყ-დ სამღვდლო გაბრიელი იყო მშვიდი, მომთმენი, კანონიერების და სამართლიანობის მოსარჩლე, ყველა მხოვნიელის ეამიერად და უშამოდ მიღები, ყველასი ყურადღებით მომხმენი, უკეთურთა და უკუღმართთა მტუქსავი, შეცდომილთა და შენანებულთა შემბრალე და მოწყალე. როგორც ღვთის მსახური, როგორც ქრისტეს მესაღვმედი ყოვ. სამღვდლო გაბრიელი იყო ერთგული,

ნარისის: მთავრობას ყველა სახელმწიფოებთან კეთილი განწყობილება აქვს. საფრანგეთთან შეთანხმებას ახარად აქვს—განამტკიცოს სიამის სამეფოს დამოუკიდებლობა. რუსეთთან შეთანხმება ავგანის საზღვრების გამოჯენის გამო სასიამოვნოდ დაბოლოვდა. შვედეთის უტატების მთავრობამ განაცხადა სურვილი რაც შეიძლება მალე შეუთანხმდეს ინგლისს ვენესუელის გამოჯენის შესახებ. სულთანმა შეიწყნარა სომხების პროვინციებში მოსახლენი რეფორმები, რომელთა განხორციელებისათვის ბევრი ეცადა ინგლისისა, საფრანგეთისა და რუსეთის მთავრობა. ტრანსკავკასიის რესპუბლიკის პრეზიდენტმა, კრიუკერმა, დაარწმუნა ინგლისის მთავრობა, რომ ის ყურს ათხოვებს მკვიდრთა უმრავლესობის სურვილსაო რეფორმების მოხდენის გამო. აშანთების წინამძღვრ გლაშქრება სასურველად და მალე დასრულდა, თუმცა ინგლისმა დაპყრობა სასიკადულო მამულის შვილები, მათ შორის პრინცი ბატენბერგი. შინაურ საქმეების შესახებ სეფე სიტყვაში ყრუდ მოხსენებულია, რომ მთავრობას ჰსურს, გააუმჯობესოს მეურნეთა მდგომარეობა, გააფართოვოს მუშათა შესახები კანონ-მდებლობა და ირლანდიისთვის ახალი აგარული კანონ-პროექტი შეიმუშავოს.

პარლამენტში გაცხარებული ბაალი ინგლისის მთავრობის გარეშე პოლიტიკის შესახებ. სხვათა შორის ჩარლზ დილკმა წარმოსთქვა სიტყვა, რომელშიაც ენერჯიულად გაჰქიცხა სოლსბერის სამინისტროს პოლიტიკა.

საფრანგეთი. ამ დღეებში გასხრიკეს საერთაშორისო ბანკის დირექტორი. გაზეთები ამბობენ, რომ განჩრკამ აღმოაჩინა საბუთები, რომელთაგან ცხადია სჩანს, რომ პანამის საქმის განხილვის დროს 600-ათასი ფრანკი დაურიგეს თურმე ქრთამათ სხვა-და სხვა პოლიტიკურ მოღვაწეს. ამბობენ გამოძიება საყურადღებო ფაქტებს აღმოაჩინოს.

შურნალ-გაზეთობიდან და წიგნებიდან

ამოკრებილი ამბები.

— ვიურტემბურის პროფესორის რენტენის აღმოჩენილმა სინათლემ მიიქცია მთელის ქვეყნის მეცნიერთა ყურადღება. არ არის არც ერთი იმისთანა ადგილი ევროპაში და სხვაგანაც, საცა განათლება, რომ არა ჰქვლიდნენ ძალას ახლად აღმოჩენილ სინათლისას. ყველანი და ყველგან შესდგომიან, რომ ეგ აღმონაჩენი გამოიყენოს მკურნალობაში, მგზნებაში, ასტრონომიაში და სხვა მეცნიერებაში. ამას წინად ჩვენს გაზეთში მოხსენებული იყო რაში მდგომარეობას ეს აღმოჩენი. რენტენი სხვა სამეცნიერო საგანს იკვლევდა და გზა და გზა მოაწყდა ერთნაირს სინათლეს. ამ სინათლის ძალით სავანი, რომელსაც თვალის სინათლე ვერ გაუშლის და ვერ გაატანს, ესე იგი, რომელიც თვლით მთლად უხილავია, ფოტოგრაფიით გადასაღებად შესაძლო შეიქმნა. მათგან თვებზე, სავანი რამ, დაკეტილ ხის ყუთში ჩადებული, თვალისათვის, მაშასადამე, უხილავი, ამ სინათლის შემწეობით შესაძლოა ფოტოგრაფიამ გადიდოს და გაღებულდ.

რენტენის აღმოჩენამა სინათლემ ეს თავისი ძალა მართა ძვლებსა, რკინეულობასა და სხვა ამისთანაზე იჩინა. ანოტომატ თვითონ რენტენმა და სხვა მისებრ მცდელებმა მეცნიერებმა მართა ამისთანაების გადაღება ფოტოგრაფიით მოახერხეს. მაგალითებრ, როცა ადამიანის შიგნულ აგებულების გადაღება მოინდომეს, გამოვიდა, რომ ძვლების ჩონჩხი (სკელეტი) გადაღებულ იქნა და ის ნაწილები-კი, რომელიც ხორც-სხმუ-

ლია, არ გადიდო ფოტოგრაფიამ. ესლა, როგორცა სჩანს, ამისათვისაც გზა გაუხსნიათ. ეგ იმაზე თურმე დამოკიდებული ვინ რა გზით იხმარებს აღმოჩენილ სინათლეს და შორს არ არის ის დრო, რომ ამ სინათლის ხმარებას იმ სისრულემდე მიიყვანენ, რომ წინ აღარა დაუდგება-რა.

გერმანიის გაზეთები იუწყებიან, რომ პროფესორს კისლინგს ეს ახლად აღმოჩენილი სინათლე უცდია ხორც-სხმულის გადასაღებად და იმოდენად მოხდენია საქმე, რომ ეჭვი აღარ არის საქმის სისრულემდე მიყვანისა. მას ორხულის დედაკაცის შიგნულთაში გაუტარებია სხივი შხალის სინათლისა და ფოტოგრაფიას საკმაოდ ცხადად გადაუღია გამობატულება ჩასახულისა, რომელსაც აგებულების ნაწილები უკვე დასრულებული ჰქონია. კესლინგი, თუმცა არ ამბობს, რა გზით უხმარია ეს სინათლე ამ შემთხვევაში, მაგრამ იმდენ იძლევა, რომ ამ ახლო ხანში მთელს შიგნულს ადამიანის გავისას გადავიღებ ფოტოგრაფიითაო.

ამავე გზას შესდგომიან პარისის მეცნიერნი პერენი და კლინი. ამათ მიერ ფოტოგრაფიით გადაღებულმა აგებულებამ მთელის ბაყაყისამ ცხადად გადმოსახა მთელი შიგნულთა და მთელი წყობა სისხლის ტრიალის აგებულებაში. ამ ცდის ხსენებულად მოინა პროფესორები ბატელი და ჰარბატო იტალიაში, ლილის ფიზიკოსი კამიშელი, ლიონის ფიზიკოსი ბორკლადი, ასტრონომი ჭლამარიონი და სხვანი მრავალნი. ყველას დიდი იმედი მისცემია, რომ ახლად აღმოჩენილი სინათლე შემძლებელ იქნება ყოველივე წვლილი აგებულებისა, სულიერისა თუ უსულიერის, ცხლად და უკლებლად გადაღებინოს კაცს ფოტოგრაფიითაო.

— კიდევ ორიოდ ამბავი სპილოს გონიერებისა. სპილო ძალიან კეთილი და უწყინარი პირუტყვია, ყველაფერში მორჩილია და ყველთვის იმის სურვილშია, რომ თავის პატრონს და ერთობ იღამიანს არ აწყენინოს-რა. რასაკვირველია, ეს ითქმის მართო იმისთანა სპილოზე, რომელიც გაშინაურებულია და არა გარეული. ყოველ სიკეთესთან სპილოს ერთი ავი-ზნე სჭირს, რომ თუ კაცმა აწყენინა რამე, დაიხმომებს და როცა იქნება ჯავრს ამოიყრის. ამისი მაგალითი არა ერთი და ორია.

ინდოეთში სპილო ყოველ დღე თურმე ქუთუბში დასეირნობდა. ყოველ დღით ერთის დერკის სახლის წინ გაივილიდა. დერკი თანჯარასთან თურმე იჯდა ხოლმე და თანას საყვარეს ისე ჰყურავდა. სპილო წმირად გაიჭიმავდა თურმე თავის ხორთუმს და ფანჯრიდან გადააწვდენდა შიგნით თითქო ჰსურს შეიტყოს შიგნით რა ამბავიაო. დერკი კარგა ხანს ყურს არ ათხოვებდა ამისთანა კანდიერებს სპილოსას; ერთხელ როგორღაც ცუდ-გუნებაზე შეხვდა სპილოს და როცა ამან თავისებურად ხორთუმი ფანჯარას გადააწვდინა, დერკიმა ნემსი უჩხვლიტა. სპილომ ხორთუმი გამოიღო მაშინვე, და თითქო აქ არაფერიაო, თავის გზაზე წვიდა ისე, რომ არავითარი წყენა არ გამოუჩენია. მეორე დღეს სპილომ გზაზე წუმზე მონახა; შეისრუტა ხორთუმში ტლახიანი წყალი, მივიდა დერკის ფანჯარასთან და ზედ-კი შეხსნა წუმზე წყალი საბრალოდ დერკის. ამ სახით ჯავრი ამოიყარა.

ამისთანავე ამბავს გვიამბობს კაპიტანი შიპი თავის თხზულებაში. მინდოდა შემეტყუო მეხსიერება დიდი აქვს სპილოსა, თუ არაო. ბევრი გამეგონაო, რომ სპილომ დიდი ხანი იცის სხოვნა და მინდოდა გამოემეტადაო. ერთხელ მივედი და ორი ნაჭერი კარაქ-წასმული პური მივაწოდე სპილოსაო... ხოლო ერთს ნაჭერს პილოლიდ მოვაყარე და მეორე ზედ დავაფარეო. სპილოს ძალიან უყვარდა კარაქ-წასმული პური, ხოლო პილოლი-კი მეტს-მეტად ეჯავრებოდაო. სპილომ შეჭმა და არა იწყინა-რა იმ ეამბადაო. ექვს კვირას შემდეგ კიდევ მივედი. პირუტყვი სიამოვნებით და აღერსიანად მომეცა, როგორც ყოველთვისა, არაა ბოროტი არა შემანიშნინა-რაო. მაშინ ვიფიქრე, რომ სულ ტყუილი ყოფილა რასაც სპილოს მეხსიერებასა და დასხოვნაზე ლაპარაკობენ-მეთქიო. მაგრამ სპილომ მალე მომარჯულაო. პირუტყვმა უტრად ხორთუმი ჩაჭყო იქვე წუმზეში და ისეთი შადრევანი მომიშვა, რომ თავიდან ფეხამდე ამოვიწყებო.

წერილი რედაქციის მიმართ.

უპირატესად გთხოვთ თქვენს გაზეთს სამუდამოდ ნება მიხდეთ ჩემს ამხანაგების მადიდებელ უგულოთადად...

25 მარტს 1826 წელს უმაღლესად დამტკიცებულს სასჯელმწიფო სისტემის განხორციელების თაობაზე...

დებეშა

(რუსეთის დებეშა სააგენტოსათვის)

6 თებერვალი.

პატივსაცემი. გამოცხადებულ იქმნა უმაღლესი ბრძანება იმის შესახებ...

პარსი. კონსტანტინეპოლიდან იუწყებიან, რომ გვირგვინის კურთხევაზე დასასწრებლად მოსკოვში ოსმალეთის საგანგებო საელჩო იქმნება...

ქიმიკური ვასილი იქნება, რომელიც რუსეთში შარშან გაგზავნილ დებეშატა შორის იყო.

პატივსაცემი. 6 თებერვალს მოსკოვიდან პეტერბურგს დაბრუნდნენ მათი იმპერატორებითი უმაღლესობის დიდი მთავარი ვლადიმირ ალექსანდრეს ძე და მეუღლე მისი მარია პავლეს ასული.

6 თებერვალს მოსკოვიდან პეტერბურგს დაბრუნდა საიმპერატორო სასახლის მინისტრი გრაფი ვორონცოვ-დაშკოვი.

6 თებერვალს სენატის სისხლის სამართლის საკასაციო დეპარტამენტში დიდი გარჩევა რუსეთის გემონობისა და სავაჭრო საზოგადოების ვეკილთა და სამოქალაქო მომჩივართა ვეკილების საკასაციო საჩივრისა ოდესის სამოსამართლო პალატის გარდაწყვეტილების შესახებ...

პარსი. ბურჟუაზი განუცხადა პალატის უკიდურეს მემარცხენეა დებეშატებს, რომ მას არა მხოლოდ ხუთშაბათს მისცეს პასუხი წარდგენილ მოთხოვნებზე...

3 მარტი. კონსტანტინეპოლიდან იუწყებიან, რომ გვირგვინის კურთხევაზე დასასწრებლად მოსკოვში ოსმალეთის საგანგებო საელჩო იქმნება...

ლონდონი. როგორც ამბობენ, გვირგვინის კურთხევაზე დასასწრებლად მოსკოვში დედოფლის წარმომადგენლად პეტროვი კონსტანტინისა იქმნება.

ლონდონი. როგორც გარეშე საქმეთა სამინისტროს ცნობიდან სჩანს, ინგლისის საზღვაო ჯარების რაზმი იმით გამოგზავნილია სეულში, რომ ინგლისის მისია დიფაროს, რადგანაც კორეის საქმეები საშიშ მდგომარეობაშია.

ლონდონი. საზოგადოებთა პალატამ განიხილა სეულ სიტუაციის შესახებ აღდგენილი უსაღებურება შეიტანა შესწორება, რომელშიაც ჩიტრალის აღების შესახებ სინანული გამოთქმულია...

ლონდონი. „ტაიმსი“ აუწყებენ დებეშით კავშირდებულად, რომ რამდენიმე გუსარის ინგლისელი ოფიცერი პიტერბურგს წავიდა როსხედიაში, რათა აქ მთავრობისაგან „Chartered Company“-ის პოლიციის ძალთა უფროსობა მიიღონ.

ლონდონი. („ნოვოე ვრემია“). როდის მგობარნი ხმას ავრცელებენ, რომ თუ ინგლისის მთავრობა ამერიკის „Chartered Company“-ს ცუდად მოეპყრობა, როდის მან რესპუბლიკად გამოაცხადებს როდუნის და ტრანსივალის ომს აუტებს, ხოლო ამ ომის საქმეში ოფიციალურ ინგლისს პასუხისმგებლობას აიცილებს...

სოფია. ვანზაზხვა აქვთ სასახლეში მართლმადიდებელთა ეკლესია ააშენონ. პრინცი ბორის განსაკუთრებულს სადგომში სცხოვრობს. ფიქრობენ, პრინცის აღმზრდელად არჩეული იქნება ვასილი ივერიკი.

არის სესხი გაუჩინოს ფასიანი ქაღალდების გამოსაცემად იმავე პირობებით როგორც ჩინეთ-რუსეთის სესხსა აქვს.

პეტერბურგის ბირჟა, 6 თებერვალი.

Table with 4 columns: მსოფლიო, მან. კ., მან. კ., მან. კ. and rows of financial data including 5% and 6% interest rates.

განსჯალებანი

ბირჟული კერძო სამკურნალო ექიმის ნავასარდნიანისა (კუიაში, ვორონცოვის ძეგლის პირდაპირ). ავადმყოფთ იღებენ ექიმნი ყოველ დღე კვირა დღეებს გარდა.

ბ. ა. ნავასარდნიანი, 11—12 საათ. იმათ, ვისაც სჭირს: სნეულებანი სახი რურგია, ვენერიული და სიფილისი.

ე. მ. ჩაქვანი, 9—10 საათ. სნეულებანი: თვალისა, შინაგანი და ნერვებისა.

ქ. ქაღი ა. ო. დუნაევა-რუდენკო 11—12 საათ. სნეულებანი: დედათა სქესისა და ბავშვებისა.

ა. ჭ. შარტასკვიანი, 12—1 საათ. სნეულებანი: ყურისა, ყელისა ცხვირის და გულ-მკერდისა ორშაბათობით, ოთხშაბათობით და პარასკეობით.

სხლად გამოვიდა და ისეიღებ

ქართული ბალობა

ლიტურგია იონე ოქრობირისა.

მღვდლისა და მღვდელ-მთავრისათვის, გამოცემა მ. შარტასკვიანისა და ამხანაგებისა, გადამცემი ფ. ქარაძის მიერ. გადმოცემა: ანტონ ნ. დუმბაძისა, დამიტრა ჭავჭავაძისა, მთავარ-დაცემის რედაქტორი თ. სურდამისა და ავთანდილ ნ. წერეთლისაგან. რამდენიმე სავაჭროება გადმოცემულია მღვდელსავე გ. ნავასარდნიანსა და მღვ. ნესტორ ე. კანტარაძისაგან.

პარტიტურა № 1.

წიგნი 174 გვერდი და ლირს ერთი მანეთი.

ცალფა ხმები: დამწყებისა, მაღალი ბანისა და ბანისა თვითოეული წიგნი 70 გვერდი და ლირს ორ-ორ აბაზად. ვინც სამივეს ერთად იყიდის, ერთ მანეთად დაეთმობა. წიგნები ისევე შეიკრებიან ვერა-კიბუხის გამავრცელებელ საზოგადოების წიგნის მაღაზიაში, ოსურგეთში თავართქილაძესთან და გამომცემელთა მ. შარტასკვიანისა და ამხანაგების სტამბაში, ნიკოლოზის ქუჩა, № 21.

მ. შარტასკვიანი და ამხანაგების სტამბაში მიიღება ნოტების გამომცემი და იმგვარადვე იბეჭდება, როგორც ჩვეულებრივი წიგნი. ნოტების ბეჭდვა შეიძლება ცალკე წიგნად და აგრეთვე სხვა ჩვეულებრივ წიგნთან ერთად შიგ ჩართვით.

ს. მ. შუგინოვი. 12—1 საათ. შინაგანი, ბავშვთა და ნერვის ავადმყოფობისა, ორშაბათ, ხუთშაბათ და შაბათობით.

ს. ზ. კარაშვილიანი. 1—1/2 საათ. სნეულებანი: შინაგანი და ბავშვებისა.

სადაამოებით: ა. ფ. შარტასკვიანი. 5—6 საათ. ორშაბათს, ხუთშაბათს და შაბათს.

ს. მ. შუგინოვი. 5—6 საათ. ორშაბათ, ოთხშაბათ და პარასკეობით.

ს. გ. გურგუაძე. 6—7 საათ. სნეულებანი: სიფილისი, ვენერიული, შინაგანი და კანისა.

ს. გ. გურგუაძე. გამოიკვლევს ქიმიურად და მიკროსკოპიურად შარდს, ნახველს, სისხლს, რძეს და სხვ. ჩვენ-დარჩებისა და რეცეპტების დანერგვის ფასი ათი შური; ფასი კონსილიუმისა და ოპერაციებისათვის—მორიგებით. სამკურნალოს საწოდება აქვს ავადმყოფთათვის. დირექტორი სამკურნალო დაქვითა მუდმივად მუდმივად ნავასარდნიანი. (წ.)

გბილის ექიმი ა. ი. ორბელი

სოლოლაკზედ, საკუთ. სახლებში № 14—16